

INSTYTUT ZOOTECHNIKI PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY NATIONAL RESEARCH INSTITUTE OF ANIMAL PRODUCTION

KRAJOWY KOORDYNATOR OCHRONY ZASOBÓW GENETYCZNYCH ZWIERZĄT

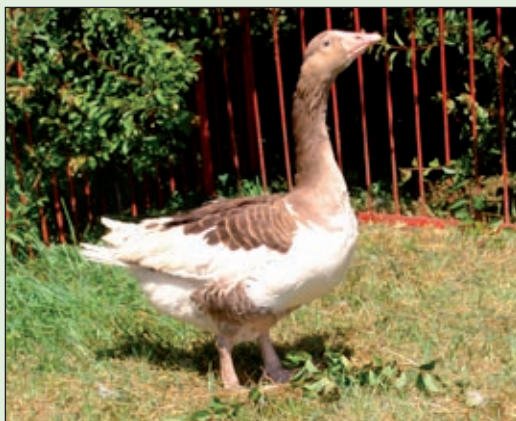
RODZIME RASY I ODMIANY GĘSI

Rodzime rasy i odmiany gęsi są dobrze przystosowane do krajowych, a lokalnie często trudnych warunków środowiskowych i klimatycznych. Ich występowanie jest ściśle związane z rolniczym krajobrazem, tradycją i kulturą społeczności różnych regionów Polski. Krajowym programem ochrony zasobów genetycznych zwierząt objęte są następujące rasy i odmiany gęsi: **garbonosa (Ga), kartuska (Ka), kielecka (Ki), lubelska (Lu), podkarpacka (Pd), zatorska (ZD-1), pomorska (Po), suwalska (Su), rypińska (Ry), biłgorajska (Bi), landes (LsD-01), romańska (Ro) i słowacka (Sł) oraz kubańska (Ku).**

Gęsi **garbonose**, wywodzące się od gęsi łabędzowej *Anser cygnoides*, wyróżniają się pożądaną zdrowotnością, odpornością na niekorzystne

Gęsi *garbonose*

Gęsi *kartuskie*

i różnicowane warunki chowu drobnostadnego, niewielkim otłuszczeniem ciała oraz bardzo dobrymi wskaźnikami wylęgu piskląt. Są stałym elementem tradycji i kultury obszarów wiejskich Polski południowo-wschodniej.

Gęsi **kartuskie** odznaczają się mocną budową ciała i dobrym wykorzystaniem paszy. Cechuje je dobra przeżywalność i odporność na niekorzystne czynniki środowiska, a tuszki są bardzo dobrze umięśnione, przy niewielkim otłuszczeniu. Odgrywają dużą rolę w zachowaniu kultury rolniczej na Kaszubach.

Gęś podkarpacka

umięśnienie i małe otłuszczenie tuszki), ale i dobre wykorzystanie paszy oraz znaczny udział puchu w podskubach.

Odrębne rasy chronionych gęsi stanowią populacje obcego pochodzenia, ale już zaadaptowane do krajowych warunków chowu. Gęsi **landes**, obecne w Polsce od 1986 r., stanowią ujednoczoną pod względem genetycznym i fenotypowym populację, którą wyróżniają dobra zdrowotność i wysokie wartości cech reprodukcyjnych. Utrzymywane w Polsce od 1978 r. stado zachowawcze gęsi rasy **romańskiej** należy obecnie do nielicznie występujących w Europie. Gęsi te wyróżniają się dużą masą ciała o dobrze rozwiniętych mięśniach piersiowych. Do innych rzadkich ras należą gęsi **słowackie**, które odznaczają się nie tylko znaczną zdolnością reprodukcyjną, dużą masą jaja i wysoką nieśnością, ale i drobnowłóknistą

Gęś pomorska

strukturą mięśni piersiowych i udowych. **Gęsi kubańskie** pochodzące od gęsi łabędziewej sprowadzone do Polski w 1977 r. z Rosji. Ptaki te cechują znaczne wartości cech użytkowych, zwłaszcza cech reprodukcyjnych i bardzo dobra zdolność kombinacyjna z innymi populacjami gęsi oraz dobre przystosowanie do krajowych warunków środowiskowo-klimatycznych.

Autorzy opracowania: prof. dr hab. Juliusz Książkiewicz, dr inż. Jolanta Calik

Zdjęcia: dr inż. Tomasz Kisiel, dr inż. Marek Adamski

Szczegółowe informacje można uzyskać:

Stacja Zasobów Genetycznych

Drobieu Wodnego w Dworzyskach

Instytut Zootechniki PIB

Dworzyska

62-036 Kórnik

tel. 61 817 02 25